

УДК 347.985

DOI: 10.31733/2078-3566-2021-6-163-168

Ігор ПИРІГ©

доктор юридичних наук, професор
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

ПОНЯТТЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАПІВ РОЗСЛІДУВАННЯ У КРИМІНАЛІСТИЦІ

У статті на основі аналізу праць науковців визначено поняття етапів розслідування, їх значення у теорії криміналістики та практиці розслідування кримінальних правопорушень. Встановлено, що розслідування потрібно поділяти на два етапи: початковий і подальший. Визначено зміст кожного з етапів та розглянуто дискусійне в науці питання щодо їх розмежування. Обґрунтовано позицію автора щодо моменту закінчення початкового та початку подальшого етапу, яким є виявлення особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення.

Ключові слова: кримінальне провадження, слідчий, етапи розслідування, початковий етап, подальший етап, слідчі (розшукові) дії, підозрюваний.

Постановка проблеми. Як один із видів соціальної діяльності, діяльність із розслідування кримінальних правопорушень є пізнавальним процесом. Послідовно вирішуючи завдання розслідування на кожному з етапів, слідчий, збираючи інформацію щодо події правопорушення та його учасників, наближається до кінцевої мети – закінчення досудового розслідування з прийняттям відповідного кримінальному процесуальному закону рішення. Послідовність діяльності суб'єкта розслідування у процесі збирання доказів є одним із принципів побудови криміналістичної методики як системи наукових положень і розроблених на їх основі практичних рекомендацій (алгоритмів, програм), що забезпечують оптимальну організацію розслідування окремих видів кримінальних правопорушень [1, с. 411; 18, с. 121]. Ситуаційність та етапність діяльності суб'єктів розслідування також є принципами побудови криміналістичних методик, оскільки, залежно від ситуації, що виникає на певному етапі слідчий після оцінки ступеню її проблемності, формує завдання, приймає тактичне рішення для його вирішення, застосовуючи засоби криміналістичної тактики, і після цього отримує певний результат, що, у свою чергу впливає на формування нової слідчої ситуації. Процес розслідування в криміналістиці прийнято ділити на три етапи: початковий, наступний (подальший) і заключний. Більшість науковців погоджується з даною концепцією. Однак, на нашу думку, в умовах сучасних реалій практичної діяльності з розслідування кримінальних правопорушень та постійною зміною вимог кримінального процесуального законодавства, названа періодизація набуває іншого змісту та підлягає науковому переосмисленню.

Аналіз публікацій, у яких започатковано вирішення цієї проблеми. Проблему періодизації процесу розслідування розглядали науковці в галузі кримінального процесу та криміналістики, зокрема: Л. Аркуша, Р. Белкін, А. Волобуєв, І. Возгін, В. Журавель, О. Колесніченко, І. Лузгін, Г. Матусовський, М. Погорецький, Р. Степанюк, О. Пчеліна, Ю. Черноус, С. Чернявський В. Шепітько, Б. Щур та ін. Незважаючи на достатньо велику кількість праць із цієї тематики, науковці не завжди єдині у змістовному наповненні зазначених вище етапів. До того ж, їх зміст, як було зазначено вище, не узгоджується з чинним законодавством та не зовсім відповідає практиці правоохоронних органів.

Метою статті є визначення етапів розслідування у криміналістичній методиці та їх змістовного наповнення.

© І. Пиріг, 2022

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8391-067X>

pira@ua.fm

Виклад основного матеріалу. На думку В. Гавло, етапом розслідування є просторово-часовим відрізком, що об'єктивно фіксується в загальній схемі розслідування, який характеризується настанням якісно визначених змін, тісно пов'язаних із встановленням або не встановленням обставин предмету доказування в результаті проведення слідчих (розшукових) та інших дій, об'єднаних єдністю завдань та ситуацій розслідування [2, с. 8]. Приблизно таким же чином характеризує етап розслідування І. Лузгін як «елемент, що являє собою взаємопов'язану систему дій, об'єднаних єдністю завдань, умовами розслідування, специфікою криміналістичних прийомів» [3, с. 86]. А. Волобуєв визначає етап розслідування як певний проміжний пункт розслідування, що характеризує стан слідства з точки зору вирішення його завдань і визначається прийнятими процесуальними рішеннями [4, с. 185]. Розглядаючи методику розслідування злочинів в сфері службової діяльності, О. Пчеліна визначає етап розслідування як «окремий проміжок часу у рамках якого за конкретних умов розслідування вживається система дій, спрямованих на вирішення спільних тактичних завдань (як стратегічних, так і проміжних) розслідування» [5, с. 247].

Із наведених визначень зрозуміло, що науковці критеріями для поділення розслідування на етапи визначають кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти. Під кримінальними процесуальними критеріями розуміють періоди розслідування, відмежовані певними процесуальними рішеннями, наприклад, внесення відомостей до ЄРДР, повідомлення особі про підозру, складання обвинувального акту тощо. На думку Р. Степанюка, після прийняття чинного КПК України застосування процесуальних критеріїв щодо періодизації етапів розслідування практично є неможливим, оскільки, «крім відсутності стадії порушення кримінальної справи, на досудовому розслідуванні не передбачено і пред'явлення особі обвинувачення як проміжного процесуального рішення» [6, с. 119]. Учений вважає найбільш обґрунтованими криміналістичні критерії, що полягають у виокремленні «початкового (із моменту початку досудового розслідування та до виконання всіх можливих слідчих (розшукових) дій, обумовлених слідчою ситуацією) і наступного (до завершення досудового розслідування) етапів розслідування» [6, с. 121]. Для вирішення питання кількості та розмежування етапів розслідування розглянемо їх сутність.

Переважає більшість вчених-криміналістів приділяють увагу початковому етапу розслідування, оскільки отримані на цьому етапі відомості значною мірою визначають дії на наступному етапі та успіх розслідування в цілому. В основу поділення розслідування на етапи Л. Драпкін покладав інформаційно-функціональний принцип та визначив критерії, за якими можлива диференціація кожного з етапів: «1) типовим слідчим ситуаціям, що мають домінуюче значення для кожного з етапів; 2) ролі та значенню версій для розслідування, основним особливостям їх побудови й перевірки; 3) обсягу та змісту вихідних даних, що перебувають у розпорядженні слідчого на початку етапу; 4) основним задачам, що вирішуються на відповідному етапі; 5) домінуючій направленості дій учасників розслідування; 6) обстановці та умовам розслідування, що визначають найбільш стійкі риси проведення процесуальних, оперативно-розшукових і інших дій (склад, структура, особливості об'єднання в тактичні комплекси, ступінь концентрації сил та засобів, темп проведення тощо)» [7, с. 350–351; 17, с. 106]. Основною рисою початкового етапу, на думку вченого, є «проблемно-ситуаційний характер розслідування, що досить часто через різку та хронічний брак інформації набуває вкрай гострої форми». До того ж, основними завданням цього етапу він вважав виявлення необхідної доказової й тактичної інформації та її носіїв, а основною функцією – пошуково-розвідувальну спрямованість у діяльності слідчого та працівників органів дізнання, що взаємодіють із ним [7, с. 351–352]. Початковий етап розслідування Р. Белкін характеризує наступним чином: «...основною спрямованістю етапу є інтенсивний пошук, виявлення і закріплення доказів. На цьому етапі здійснюється основна робота з розкриття злочину. Дії слідчого та оперативних працівників характеризуються максимальною оперативністю, у більшості випадків залученням великої кількості учасників, невідкладністю дій. На цьому етапі визначальним фактором є час» [8, с. 784–785]. Невідкладністю, безперервністю та мінімальним часом проведення слідчих (розшукових) дій відрізняв початковий етап І. Возгрін [9, с. 154].

Більш широкий перелік ознак початкового етапу розслідування називає О. Філіппов. На думку вченого, слідчий на початковому етапі у переважній більшості

випадків не має розгорнутого плану розслідування, а планує роботу залежно від типових версій, на підставі яких визначає необхідну кількість слідчих (розшукових) та інших дій, що підлягають невідкладному проведенню. Означені обставини «...суттєвим чином впливають не тільки на характер організаційної роботи слідчого на початковому етапі розслідування, визначення кількості та послідовності проведення слідчих (розшукових) дій, але й, у ряді випадків, визначають тактику їх проведення» [10, с. 17]. А. Волобуєв характеризує початковий етап через завдання, що на ньому вирішуються: «...встановлення місця, часу й обставини злочину, його сутності, а також виявлення, фіксація та вилучення його слідів – джерел доказів; встановлення, розшук і затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину; збирання доказів, достатніх для притягнення особи як обвинуваченої (хоча б за одним епізодом злочинної діяльності)» [11, с. 28].

Наведені погляди вчених свідчать, що характерними ознаками початкового етапу є: недостатня інформативність; велика кількість версій, що потрібно перевіряти; дефіцит часу на проведення слідчих (розшукових) дій, що загалом впливає на формування його завдань та функцій, виконання яких є підґрунтям для подальшого успішного розслідування. Після отримання даних, які дають підставу підозрювати, що конкретна особа вчинила кримінальне правопорушення, завдання початкового етапу, на думку більшості вчених, вважаються виконаними.

Наступний етап характеризується вирішенням проблемних ситуацій щодо основних структурних елементів предмета доказування, основними з яких є подія та спосіб вчинення кримінального правопорушення, винність особи у його вчиненні. Інформація, що на даному етапі є у розпорядженні слідчого, відрізняються більш значним об'ємом, логічною впорядкованістю та конкретністю, різноманітністю процесуальних джерел доказів та цільовою направленістю на доказування. Всі ці властивості доказової інформації дають можливість, на думку Л. Драпкіна, «перейти від евристичного (імовірнісного, багатоверсійного, нерідко інтуїтивного) до дискурсивного (послідовного, побудованого на логічних висновках, отриманих із накопичених у справі доказів) варіанту розслідування» [7, с. 354]. Основною рисою подальшого етапу розслідування є процес доведення або спростування вини підозрюваного. За визначенням Р. Белкіна «основна спрямованість цього етапу – розгорнуте, послідовне, методичне доказування» [11, с. 261].

Дискусійним серед науковців є питання розмежування етапів розслідування, що, на нашу думку, пов'язано з намаганням об'єднати кримінальний процесуальний та криміналістичний критерії, з іншого – різницею поглядів на кількість та сутність етапів. Так, М. Яблоков виділяє три етапи: на початковому – висуваються слідчі версії, складається план розслідування та проводиться початкові слідчі (розшукові) дії; на подальшому – основним завданням розслідування є встановлення правопорушника та його розшук, а при затриманні – збір додаткових фактичних даних, що його викривали б, пред'явлення йому обвинувачення; на заключному – здійснюється підготовка та виконання вимог, пов'язаних із закінченням розслідування» [12, с. 495-497]. В. Лисиченко виділяє два етапи у розслідуванні та вважає, що на початковому етапі основним завданням розслідування є вивчення обставин події, виявлення, фіксація та вилучення слідів та інших доказів, особливо тих, що швидко змінюються чи взагалі можуть зникнути. Подальший етап, на думку вченого починається після пред'явлення підозрюваному постанови про притягнення як обвинуваченого та його допиту [13, с. 100-114]. Як бачимо, наведені думки пов'язані з чинним на той момент кримінальним процесуальним законодавством.

На нашу думку, етапи розслідування є виключно криміналістичним поняттям, що не закріплено у жодному нормативному акті. Вони мають суттєве значення для методики розслідування та мають бути поділені за криміналістичними критеріями, що ґрунтуються на наявній на певний момент розслідування інформації, що, у свою чергу, складає зміст слідчих ситуацій із переліком завдань щодо їх вирішення. У цьому аспекті ми приєднуємось до думки А. Волобуєва, який для розмежування етапів розслідування пропонує використовувати перелік характерних для кожного етапу завдань, що впливають із предмету доказування. Для початкового етапу розслідування науковець визначає завдання таким чином: 1) встановлення місця, часу та інших обставин вчиненого злочину, його суті, а також виявлення, фіксація та вилучення слідів, що з часом під впливом несприятливих умов можуть зникнути чи бути знищеними; 2) встановлення, розшук і затримання особи (або вибір запобіжного заходу),

підозрюваної у вчиненні злочину; 3) збирання доказів, достатніх для пред'явлення підозри особі, хоча б за одним епізодом злочинної діяльності. На наступному етапі розслідування як основні завдання можуть бути визначені такі: 1) формування системи доказів щодо підозрюваної особи; 2) встановлення всіх співучасників і збирання доказів їх вини; 3) встановлення причин та умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення і прийняття заходів щодо їх усунення; 4) забезпечення відшкодування матеріальних збитків, заподіяних злочинцем; 5) збір інформації щодо особи підозрюваного, необхідної для винесення обґрунтованого та справедливого вироку [14]. Таким чином, закінчення початкового етапу пов'язано зі встановленням особи, що вчинила кримінальне правопорушення та збиранням всіх необхідних доказів її вини.

Вище нами було наголошено на обранні виключно криміналістичних критеріїв для поділення розслідування на етапи. Але, аналізуючи норми КПК України можна помітити, що початковий етап розслідування починається з моменту повідомлення до органів поліції інформації щодо вчинення кримінального правопорушення та внесення відомостей до ЄРДР і закінчується встановленням особи правопорушника та оголошенням йому повідомлення про підозру. Із криміналістичної точки зору на цей момент має бути зібрано достатньо доказів для визнання особи підозрюваним.

Наступний етап розслідування направлений на доказування вини підозрюваного шляхом проведення всіх можливих слідчих (розшукових) дії, призначенням та проведенням необхідних експертиз (перш за все з вирішення питань ідентифікаційного характеру). На цьому етапі закінчується збирання доказів, достатніх для складання обвинувального акту чи прийняття прокурором іншого рішення у порядку ст. 283 КПК України [15]. Якщо на подальшому етапі зібрані докази вказують на невинуватість підозрюваного у вчиненні правопорушення, розслідування фактично повертається на початковий етап, тобто має місце ситуаційність етапів розслідування.

Для розгляду розмежування етапів розслідування нам видається цікавим дослідження Н. Бублик, яка пропонує ввести процесуальний статус «особа, щодо якої здійснюється обвинувальна діяльність» [16, с. 3]. Дійсно, обвинувальна діяльність може здійснюватися слідчим ще до повідомлення особі про підозру. Наприклад, коли доказів для пред'явлення повідомлення про підозру недостатньо, на практиці особу допитують у якості свідка, іноді неодноразово. Але зміст цих допитів полягає саме в отриманні обвинувальних доказів, обмежуючи, водночас, права особи на захист. Якщо дійсно прийняти пропозиції Н. Бублик, то встановлення особи з таким статусом буде саме межею, що розділяє початковий та подальший етапи розслідування.

Із приводу кількості етапів розслідування, потрібно зазначити, що в криміналістичній літературі заключний етап згадувався науковцями лише фрагментарно. До заключного етапу відносять, переважно, процесуальну діяльність, пов'язану зі складанням документів для повного завершення провадження, ознайомлення сторони захисту з матеріалами справи, проведення можливих процесуальних дій за клопотанням сторони захисту та ін. Жодного тактичного навантаження зазначені дії не містять. На думку Л. Драпкіна за традиційної послідовності етапів розслідування всі ці дії за своїм характером і завданням не можуть бути спрямовані на досягнення якісно нової інформації, що істотно відрізнялась би від вже досягнутих результатів розслідування [7, с. 356]. Саме тому, у жодному з підручників із криміналістики під час викладення методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень даний етап не розглядався. Якщо звернути увагу на положення КПК України, тобто процесуальний критерій, то заключного етапу також не може бути, оскільки сторона захисту після ознайомлення з матеріалами кримінального провадження та оскарження передбачених КПК України дій слідчого, вирішує спірні питання на стадії судового розгляду. Тому, на нашу думку, заключного етапу розслідування не має бути в теорії криміналістики, оскільки це не обґрунтовано ні з криміналістичної, ні з кримінальної процесуальної точки зору.

Висновок. На підставі викладеного можна зазначити, що в теорії криміналістики процес розслідування потрібно поділяти на два етапи: початковий та наступний (подальший), що принципово відрізняються один від одного завданнями, що мають бути вирішені на кожному з них і тактичними засобами їх вирішення.

Список використаних джерел

1. Салтєвський М. В. Криміналістика (у сучасному викладі) : підруч. Київ : Кондор, 2005. 588 с.
2. Гавло В. К. Проблемы теории и практики криминалистической методики

- расследования преступлений : автореф. дисс. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / Акад. МВД СССР. Москва, 1988. 32 с.
3. Лузгин И. М. Расследование как процесс познания. Москва : Изд-во ВШ МВД СССР, 1969. 102 с.
4. Волобуєв А. Ф. Наукові основи комплексної методики розслідування корисливих злочинів у сфері підприємництва : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / НУВС. Харків, 2001. 426 с.
5. Пчеліна О. В. Теоретичні основи формування та реалізації методики розслідування злочинів в сфері службової діяльності : монограф. Харків : ТОВ «В справі», 2017. 524 с.
6. Степанюк Р. Л. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України : монограф. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук проф. А. Ф. Волобуєва. Харків : Ніка Нова, 2012. 382 с.
7. Криминалистика : учеб. для вузов / И. Ф. Герасимов, Л. Я. Драпкин, Е. П. Ищенко и др. ; под ред. И. Ф. Герасимова, Л. Я. Драпкина. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : Высш. шк., 2000. 672 с.
8. Белкин Р. С. Курс криминалистики : учеб. пособие для вузов. 3-е изд., доп. Москва : ЮНИТИ-ДАНА ; Закон и право, 2001. 837 с.
9. Возгрин И. А. Криминалистическая методика расследования преступлений. Мн. : Выш. школа, 1983. 215 с.
10. Филиппов А. Г. Этапы расследования преступлений как категория криминалистической методики. Проблемы первоначального этапа расследования : сб. науч. тр. ТВИШ МВД СССР. Ташкент, 1986. 148 с.
11. Криміналістика : підруч. / Берназ В. Д., Бірюков В. В., Волобуєв А. Ф. : за заг. ред. Волобуєва А. Ф. Харків: ХНУВС, 2011. 666 с.
12. Криминалистика : учеб. ; отв. ред. Н. П. Яблоков. Москва : Юристъ, 1999. 718 с.
13. Советская криминалистика. Методика расследования отдельных видов преступлений / В. К. Лисиченко, В. И. Гончаренко, М. В. Салтевский и др. ; под ред. В. К. Лисиченко. Киев : Вища школа. Головное изд-во, 1988. 405 с.
14. Волобуєв А. Ф. Проблеми методики розслідування розкрадань майна в сфері підприємництва. URL : http://www.adhdportal.com/book_2772_chapter_17_3.1_Ponjattja_sldcho_situa_taetapu_rozsliduvannja_khrol_v_pobudov_okremo_metodiki_rozsliduvannja.html.
15. Кримінальний процесуальний кодекс України 13.04.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.
16. Бублик Н. С. Процесуальний статус особи, щодо якої здійснюється обвинувальна діяльність : дис. ... д-ра філософії : 081 «Право» / Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро, 2021. 241 с.
17. Kramarenko Yu. Organized crime as a social system: characteristics and trends. *Philosophy, Economics and Law Review*. Vol. 1, 2021. P. 104-116.
18. Tertyschnik V., Fomenko A. Legal assistance and protection in criminal proceedings: international standards and integrative doctrine. *Philosophy, Economics and Law Review*. Vol. 1, no. 2, 2021. P. 115-126.

Надійшла до редакції 15.12.2021

References

1. Saltevskeyy, M. V. (2005) Kryminalistyka (u suchasnomu vykladi) [Criminalistics (in modern terms)] : pidruch. Kyiv : Kondor, 588 p. [in Ukr.].
2. Gavlo, V. K. (1988) Problemy teorii i praktiki kriminalisticheskoy metodiki rassledovaniya prestupleniy [Problems of theory and practice of forensic methods of crime investigation]: avtoref. diss. ... d-ra yuryd. nauk : 12.00.09. Moscow, 32 p. [in Russ.].
3. Luzhyn, I. M. (1969) Rassledovaniye kak protsess poznaniya [Investigation as a process of cognition]. Moscow : Izd-vo VSh MVD SSSR, 102 p. [in Russ.].
4. Volobuyev, A. F. (2001) Naukovi osnovy kompleksnoyi metodyky rozsliduvannya koryslyvykh zlochyniv u sferi pidpryyemnytstva [Scientific foundations of a comprehensive methodology for investigating mercenary crimes in the field of entrepreneurship]: dys. ... d-ra yuryd. nauk : 12.00.09 / NUVS. Kharkiv, 426 p. [in Ukr.].
5. Pchelina, O. V. (2017) Teoretychni osnovy formuvannya ta realizatsiyi metodyky rozsliduvannya zlochyniv v sferi sluzhbovoyi diyalnosti [Theoretical bases of formation and realization of a technique of investigation of crimes in the sphere of service activity]: monohraf. Kharkiv : TOV «V spravi», 524 p. [in Ukr.].
6. Stepanyuk, R. L. (2012) Kryminalistychnе zabezpechennya rozsliduvannya zlochyniv, vchynenykh u byudzhetniy sferi Ukrainy [Forensic support for the investigation of crimes committed in the budget sphere of Ukraine]: monohrafiya ; za zah. red.d-ra yuryd.nauk prof. A. F. Volobuyeva. Kharkiv.: Nika Nova, 382 p. [in Ukr.].
7. Kryminalistyka (2000) [Criminalistics]: Ucheb. dlya vuzov / I. F. Gerasimov, L. Ya. Drapkin, E. P. Ishchenko i dr. ; pod red. I. F. Gerasimova, L. Ya. Drapkyna. 2-e izd., pererab. i dop. Moscow : Vyssh. shk, 672 p. [in Russ.].
8. Belkyn, R. S. (2001) Kurs kriminalistiki [Course of criminalistics]: ucheb. posobiye dlya vuzov. 3-e izd., dop. Moscow : YuNiTi-DANA ; Zakon i pravo, 837 p. [in Russ.].

9. Vozgrin, I. A. (1983) *Kriminalisticheskaya metodika rassledovaniya prestupleniy* [Forensic methods of crime investigation]. Mn. : Vysh. shkola, 215 p. [in Russ].
10. Filippov A. H. (1986) *Étapy rassledovaniya prestupleniy kak kategoriya kriminalisticheskoy metodiki* [Stages of crime investigation as a category of forensic methodology]. *Problemy pervonachalnogo étopa rassledovaniya : sb. nauch. trudov TVSh MVD SSSR*. Tashkent, 148 p. [in Russ.].
11. *Kryminalistyka* [Criminalistics] : pidruch. / Bernaz V. D., Biryukov V. V., Volobuyev A. F. ; za zah. red. Volobuyeva A. F. Kharkiv : KhNUVS, 2011. 666 p. [in Ukr.].
12. *Kriminalistika* [Criminalistics]: uchebnik / otv. red. N. P. Yablokov. Moscow : Yurist, 1999. 718 p. [in Russ.].
13. *Sovetskaya kriminalistika. Metodika rassledovaniya otdelnykh vidov prestupleniy* [Soviet criminalistics. Methods of investigation of certain types of crimes] / V. K. Lisichenko, V. I. Goncharenko, M. V. Salteviskiy i dr.] ; pod red. V. K. Lisichenko. Kyiv : Vyshcha shkola. Golovnoye izd-vo, 1988. 405 p. [in Ukr.].
14. Volobuyev A. F. *Problemy metodyky rozsliduvannya rozkradan' mayna v sferi pidpryyemnytstva* [Problems of methods of investigating theft of property in the field of entrepreneurship]: URL : http://www.adhdportal.com/book_2772_chapter_17_3.1._Ponjattja_sldcho_situa_taetapu_rozsliduvannja_khrol_v_pobudov_okremo_metodiki_rozsliduvannja.html [in Ukr.].
15. *Kryminalnyy protsesualnyy kodeks Ukrayiny* [Criminal Procedure Code of Ukraine] vid 13.04.2012. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13, art. 88. [in Ukr.].
16. Bubyk N. S. (2021) *Protseptualnyy status osoby, shchodo yakoyi zdiysnyuyetsya obvynuval'na diyalnist* [Procedural status of the person against whom the prosecution is carried out]. *dys. ... d-ra filosofiyi: 081 «Pravo»* / Dnipropetrovskyy derzhavnyy universytet vnutrishnikh sprav. Dnipro, 241 p. [in Ukr.].
17. Kramarenko, Yu. (2021) *Organized crime as a social system: characteristics and trends*. *Philosophy, Economics and Law Review*. Vol. 1, pp. 104-116.
18. Tertyshnik, V., Fomenko, A. (2021) *Legal assistance and protection in criminal proceedings: international standards and integrative doctrine*. *Philosophy, Economics and Law Review*. Vol. 1, no. 2, pp. 115-126.

ABSTRACT

Ihor Pyrih. The concept and characteristics of the stages of investigation in criminalistics.

The article based on the analysis of the opinions of scientists, deals with definition of the concept of stages of investigation, their significance in the theory of criminology and the practice of investigating criminal offenses. It has been established that the investigation should be divided into two stages: initial and subsequent.

The main features of the initial stage are the search orientation, detection, fixation and removal of evidence that may serve as initial information for the identification and search of the offender, the place of his/her possible appearance. The actions of the investigator and employees of operational units are characterized by maximum speed, in most cases involving a large number of participants, the urgency of investigative actions.

The next stage is characterized by resolving problematic situations regarding the main structural elements of the subject of evidence, the main of which are the event and method of committing a criminal offense, establishing the degree of guilt of the person, identifying all accomplices. The information available to the investigator at this stage differs in greater volume, logical order and specificity, a variety of procedural sources of evidence and a focus on evidence.

The debatable question in science concerning delimitation of stages of investigation is considered. The author's position on the moment of the end of the initial and the beginning of the next stage, which is the identification of a person suspected of committing a criminal offense, has been substantiated.

Keywords: *criminal proceedings, investigator, stages of investigation, initial stage, further stage, investigative (search) actions, suspect.*